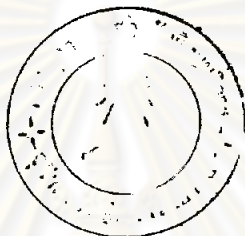

การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียน

ของคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นางสาวสุจิตรา เฟื่องวรรณะ

005880

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

A STUDY OF THE LIBRARY RESOURCES USE FOR
RESEARCH AND REPORT WRITING BY THE TEACHING STAFF OF
THE FACULTY OF ECONOMICS, THAMMASAT UNIVERSITY

Miss Suchitra Fuengvattana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียนของ
คณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โดย   นางสาวสุจิตรา เพ็ญวรรณ

ภาควิชา   บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทร์มล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *สุประดิษฐ์ นุนนาค* ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ นุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

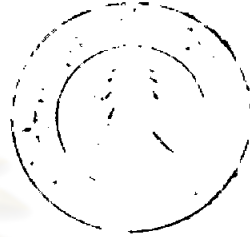
..... *ม.ล. จ้อย นันทวิชรินทร์* ..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. จ้อย นันทวิชรินทร์)

..... *ศจี จันทร์มล* ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทร์มล)

..... *นางสาวนวลฉวี สุธรรมวงศ์* ..... กรรมการ
(นางสาวนวลฉวี สุธรรมวงศ์)

..... *ดร. รัชริยา ไตสงวน* ..... กรรมการ
(ดร. รัชริยา ไตสงวน)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียนของ
คณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ชื่อผู้ผลิต นางสาวสุจิตรา เพ็ญวรรณนะ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทริมล
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๒๔

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียนของคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ทำงานอยู่ในระหว่างปีการศึกษา ๒๕๒๓ จำนวน ๖๔ คน และเพื่อทราบข้อดีเห็นและข้อเสนอแนะของคณาจารย์เกี่ยวกับทรัพยากรห้องสมุด และการใช้ทรัพยากรห้องสมุด นอกจากนี้เพื่อรวบรวมบรรณานุกรมงานวิจัยของคณาจารย์ดังกล่าว ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ - ๒๕๒๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ร้อยละ ๙๒.๑๔ โดย แบ่งคณาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามเป็น ๒ กลุ่ม คือ ผู้ที่เคยทำงานวิจัยและงานเขียนและ/หรือกำลังทำ ผู้ไม่เคยทำงานวิจัยและงานเขียนเลย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอในรูปของร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

คณาจารย์ส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า ห้องสมุดมีความสำคัญต่อการทำงานวิจัยและงานเขียนมาก และเข้าใช้ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์มาก โดยใช้หลายครั้งใน ๑ สัปดาห์ และใช้เฉพาะเวลาที่ต้องการค้นคว้า เรื่องใด เรื่องหนึ่ง คณาจารย์ส่วนใหญ่รู้จักวิธีใช้ห้องสมุด เพราะการลองใช้ด้วยตนเอง และด้วยคำแนะนำจากบรรณารักษ์ จุดมุ่งหมายในการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์ คือ เพื่อใช้ทรัพยากรห้องสมุด บริการจ่าย-รับ และบริการถ่ายเอกสาร

การใช้ทรัพยากรห้องสมุด คณาจารย์ที่เคยทำงานวิจัยและงานเขียนและ/หรือกำลังทำใช้หนังสือตำราภาษาอังกฤษ หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ วารสารภาษาต่างประเทศ และสิ่งพิมพ์รัฐบาลมาก ใช้หนังสือตำราภาษาไทย หนังสืออ้างอิงภาษาไทย

วารสารภาษาไทย วิทยานิพนธ์ เอกสารการวิจัย และเอกสารการประชุมปานกลาง
ใช้หนังสือพิมพ์ จุลสาร และกฤตภาคน้อย

เกี่ยวกับความเพียงพอของทรัพยากรห้องสมุด คณาจารย์ผู้ที่เคยทำงานวิจัยและ
งานเขียนและ/หรือกำลังทำ เห็นว่าหนังสือตำราภาษาอังกฤษมีเพียงพออยู่ในระดับมาก
เอกสารการประชุมและกฤตภาคเพียงพออยู่ในระดับน้อย ส่วนทรัพยากรห้องสมุดประเภท
อื่นๆ มีความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง

ในด้านความเพียงพอของสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาต่างๆ ทางเศรษฐศาสตร์นั้น
คณาจารย์ผู้ที่เคยทำงานวิจัยและงานเขียนและ/หรือกำลังทำ เห็นว่าห้องสมุดมีสิ่งพิมพ์ใน
สาขาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เพียงพออยู่ในระดับมาก สำหรับสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
การเมือง เศรษฐศาสตร์สวัสดิการ เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข
เศรษฐศาสตร์การท่องเที่ยว เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติ และเศรษฐศาสตร์การ
ขนส่งมีความเพียงพออยู่ในระดับน้อย

ปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดนั้น คณาจารย์ผู้ที่เคยทำงานวิจัยและงานเขียน
และ/หรือกำลังทำ ประสบปัญหาปานกลางในเรื่องหนังสือที่ต้องกวาดค้นคว้าไม่มีในห้องสมุด
หนังสือภาษาไทยมีไม่เพียงพอประกอบการค้นคว้า วารสารชื่อที่ต้องการมีไม่ครบทุกฉบับ หรือ
วารสารฉบับที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด

ข้อเสนอแนะ

ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ควรจัดหาทรัพยากรห้องสมุดแต่ละประเภท หรือแต่ละ
สาขาวิชาที่มีน้อยให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อสนองความต้องการของคณาจารย์ และควรมีการ
ประชาสัมพันธ์ให้คณาจารย์ทุกท่านได้มีโอกาสเสนอแนะรายชื่อหนังสือใหม่เข้าห้องสมุดให้มาก
ขึ้นกว่าเดิม และควรจัดบรรณานุกรมหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์หรือไบโชนาหนังสือไว้เป็น
สัดส่วนสำหรับให้คณาจารย์เลือก นอกจากนี้ห้องสมุดควรมีการจัดซื้อทรัพยากรห้องสมุด
บางประเภท เช่น วารสาร วิทยานิพนธ์ในรูปแบบไมโครฟิล์ม และจัดบริการสาระ
สังเขปหรือบริการทำบทคัดย่อ และการคัดสารนิเทศจำเพาะเพื่อแจกจ่าย

Thesis Title   A Study of the Library Resources Use for Research
                              and Report Writing by the Teaching Staff of the
                              Faculty of Economics, Thammasat University

Name   Miss Suchitra Fuengvattana

Thesis Advisor   Assistant Professor Sachi Chandavimol

Department   Library Science

Academic Year   1981

ABSTRACT

The purpose of this research is three-fold : to study the use of library resources for research and reports done by 64 instructors working in the academic year 1980 in the Faculty of Economics, Thammasat University; to know their opinions and suggestions about the faculty library resources and their use of the library resources; moreover, to gather a bibliography of their research during the year 1949-1980. Research tools used were a set of questionnaires of which 92.19 percent were returned. Respondents to the questionnaires were divided into two groups; those who had finished their research and report writing and/or those who were still conducting research and report writing, the first group, and those who had not yet started any research and report writing, the second group. Data found are presented in the forms of percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The results of this research could be summarized as that most of the teaching staff involved in this study accepted that the library plays a major role in their research and report writing.

Mostly, they resorted to the Faculty of Economic Library and attended it several times a week when they wanted to get information for special subjects. They knew how to use the library from their own experiences and from the librarians' advice. Their major purposes for using the library were to take advantage of library resources, circulation service and photocopy service.

In the part of this study concentrating on the use of library resources, the first group used a great number of English textbooks, foreign reference books, foreign periodicals and government publications. However, Thai textbooks, Thai reference books, Thai periodicals, theses, research documents and proceeding documents were used on an average frequency, whereas newspapers, pamphlets and clippings were rarely used.

Concerning the adequacy of library resources, the first group thought that English textbooks available were very adequate. Proceeding documents and clippings were, however, adequate on a lesser level. As for the other library resources were adequate on an average level.

The first group thought that in the field of Economics, Economic Theory materials were very adequate, while Political Economy, Welfare Economics, Environmental Economics, Health Economics, Economics of Tourism, Economics of Natural Resources, Economics of Transport were available on a lesser level.

The average problems found by the first group in the use of library resources, as sorted from their answers to the questionnaires,

were that desired books were not often available and Thai version textbooks were quite insufficient. Also, the required periodicals were not all available.

Recommendations :

The Faculty of Economics Library should increase the library resources in various fields and subjects in order to serve the needs of the teaching staff efficiently. Also, the library should request the teaching staff to cooperate with the library by giving their recommendations for new books. Moreover, the library should prepare catalogues in a specific place convenient for the teaching staff to select. Furthermore, the library should, in general, acquire some special library resources, such as periodicals and theses in form of microfilms. In addition, the library, should also provide the Abstracting Service and the Structured Set-up for Selective Dissemination of Information.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยเหลือในการตรวจทาน แก้ไข งานวิจัยนี้ด้วยดีตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. จ้อย นันทิวิชรินทร์ หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณนวลฉวี สุธรรมวงศ์ หัวหน้าห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดร. รัชชียา ไตรสงวน อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม อันเป็นเครื่องมือในการทำการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ บรรณารักษ์ และบุคคลอื่น ๆ ที่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ ที่คอยให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด

สุจิตรา เพ็ญวรรณะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฎ

บทที่

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
สมมุติฐานของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๓
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๒. ทรัพยากรห้องสมุดที่ใช้ประกอบงานวิจัยและงานเขียนทางเศรษฐศาสตร์	๑๐
เศรษฐศาสตร์ เป็นสาขาหนึ่งของสังคมศาสตร์	๑๐
ความหมายของเศรษฐศาสตร์	๑๒
ขอบเขตของวิชาเศรษฐศาสตร์	๑๓
ความหมายของการวิจัยทางเศรษฐศาสตร์	๑๔

ทรัพยากรห้องสมุดที่ใช้ประกอบงานวิจัยและงานเขียนทางเศรษฐศาสตร์	๑๔
หนังสือตำรา	๑๕
หนังสืออ้างอิง	๒๔
วารสาร	๔๘
สิ่งพิมพ์รัฐบาล	๕๔
๓. วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๘
วิธีดำเนินการวิจัย	๕๘
กลุ่มประชากร	๕๘
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๕๘
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖๐
การวิเคราะห์ข้อมูล	๖๐
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๒
๔. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๙๓
สรุปผลการวิจัย	๙๓
อภิปรายผล	๙๘
ข้อเสนอแนะ	๑๑๑
บรรณานุกรม	๑๑๘
ภาคผนวก	๑๒๔
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาการใช้ทรัพยากร	
ห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียนของคณาจารย์คณะ	
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๑๒๔
ภาคผนวก ข ประวัติห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ .	๑๓๔

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก	โครงการ ๕ ปี ของห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์
	ปีงบประมาณ ๒๕๒๐ - ๒๕๒๔ ..... ๑๕๔
ภาคผนวก ง	โครงการพัฒนาห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ (๒๕๒๕ - ๒๕๒๙)
	..... ๑๕๔
ภาคผนวก จ	โครงการ "ห้องสมุด ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์" .....
	..... ๑๖๘
ภาคผนวก ฉ	บรรณานุกรมงานวิจัยของคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์
	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ - ๒๕๒๓ .
	..... ๑๗๒
ประวัติผู้เขียน	..... ๑๘๗

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. จำแนกคณาจารย์ตามเพศ	๖๓
๒. จำแนกคณาจารย์ตามวุฒิการศึกษา	๖๔
๓. จำแนกคณาจารย์ตามตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	๖๔
๔. อัตราความถี่ในการใช้ห้องสมุดของคณาจารย์	๖๕
๕. เวลาที่คณาจารย์ใช้ห้องสมุด	๖๕
๖. ห้องสมุดที่คณาจารย์ใช้เป็นประจำ	๖๖
๗. การรู้จักวิธีใช้ห้องสมุดของคณาจารย์	๖๖
๘. วิธีที่คณาจารย์รู้จักการใช้ห้องสมุด	๖๗
๙. วิธีค้นเรื่องที่ต้องการจากห้องสมุด	๖๘
๑๐. จุดมุ่งหมายที่คณาจารย์เข้าใช้ห้องสมุด	๖๘
๑๑. วิธีที่คณาจารย์ค้นเรื่องที่ต้องการสำหรับการทำงานวิจัยและงานเขียน	๗๐
๑๒. ความสำคัญของห้องสมุดต่อการทำงานวิจัยและงานเขียน	๗๐
๑๓. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเห็นของคณาจารย์ในเรื่องการใช้ทรัพยากร ห้องสมุดเพื่อการทำงานวิจัยและงานเขียน	๗๑
๑๔. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเห็นของคณาจารย์เกี่ยวกับความเพียงพอของ ทรัพยากรห้องสมุดที่ใช้ในงานวิจัยและงานเขียน	๗๒
๑๕. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความเห็นของคณาจารย์เกี่ยวกับความเพียงพอของ สิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ใช้ในงานวิจัยและงานเขียน	๗๓
๑๖. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาในด้านการใช้หนังสือ	๗๖
๑๗. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาในด้านการใช้วารสาร	๗๘
๑๘. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาในด้านการใช้หนังสืออ้างอิง	๘๐
๑๙. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของปัญหาในด้านการใช้เอกสารอื่น ๆ	๘๒

ตารางที่

หน้า

๒๐. คำเจื่อน้ำหนักคำตอบของปัญหาในด้านการให้บริการของห้องสมุด	๘๓
๒๑. คำเจื่อน้ำหนักความเห็นเรื่องความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการต่าง ๆ	๘๔
๒๒. คำเจื่อน้ำหนักความเห็นในด้านระเบียบข้อบังคับของห้องสมุด ..	๘๖
๒๓. คำเจื่อน้ำหนักความเห็นในด้านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	๘๗
๒๔. คำเจื่อน้ำหนักความเห็นในด้านบรรณารักษ์	๘๘
๒๕. คำเจื่อน้ำหนักความเห็นในด้านเจ้าหน้าที่	๘๙
๒๖. คำเจื่อน้ำหนักความเห็นในด้านบริการและกิจกรรมของห้องสมุด	๙๐
๒๗. คำเจื่อน้ำหนักความเห็นในด้านอาคารสถานที่	๙๑

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย